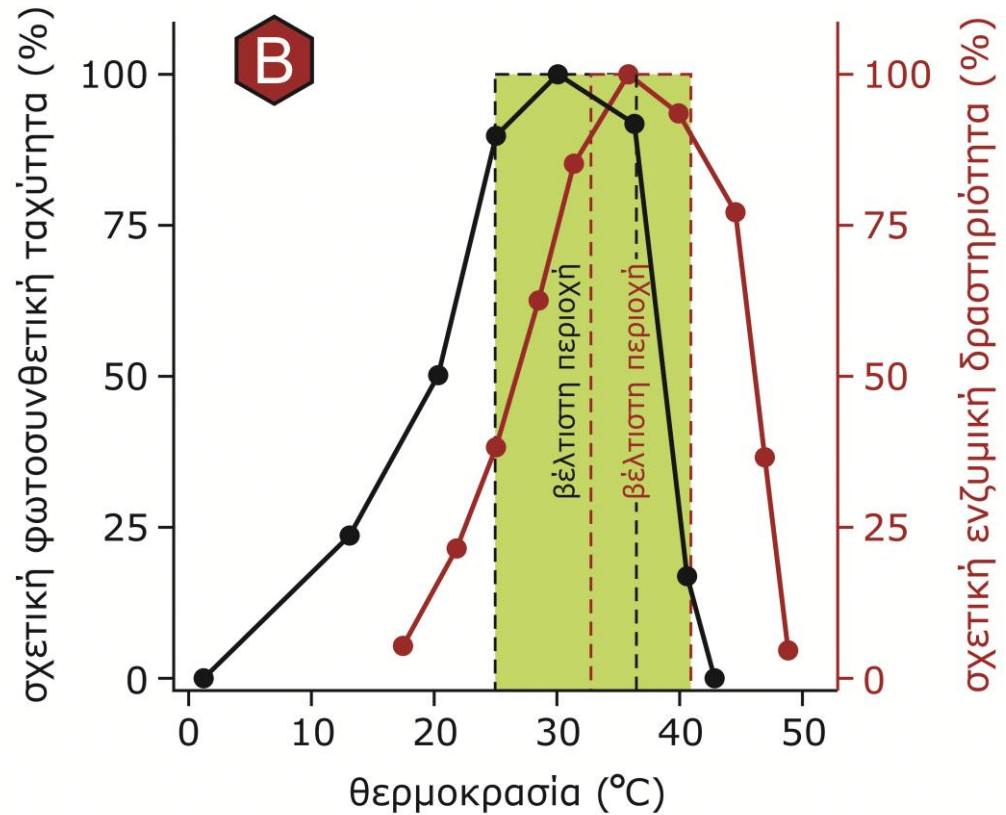
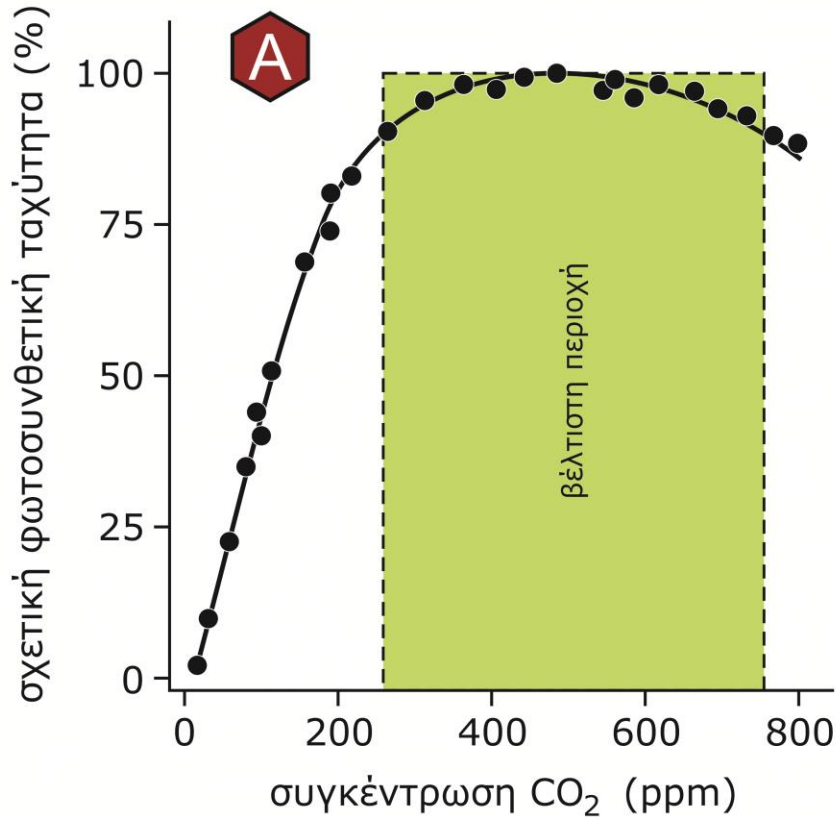

Φυσιολογία Καταπονήσεων των φυτών

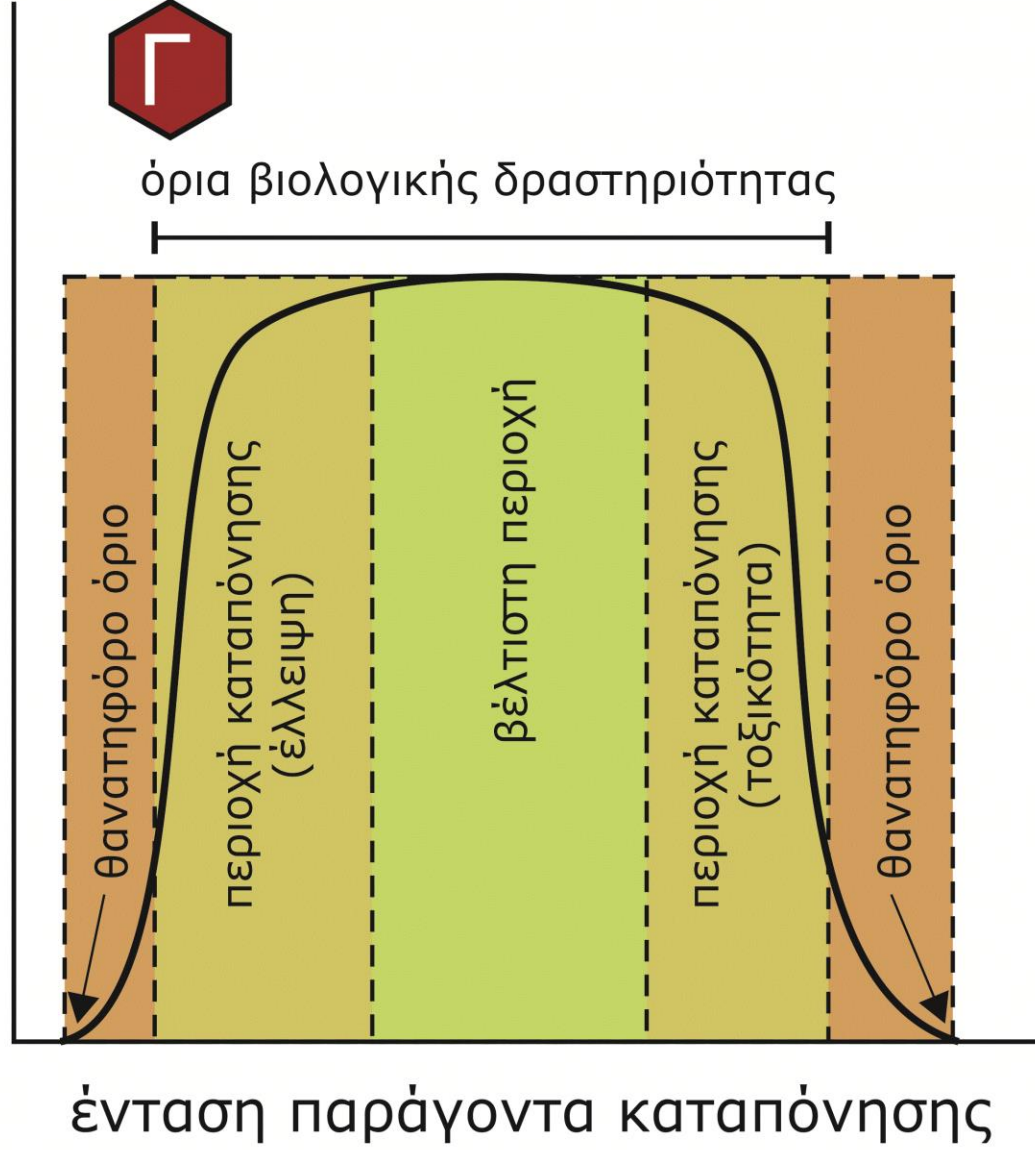
Καταπόνηση: οι δυσμενείς επιδράσεις παραγόντων του περιβάλλοντος, οι οποίες τείνουν να παρεμποδίσουν την εύρυθμη λειτουργία φυσιολογικών μηχανισμών σε έναν οργανισμό

Το βέλτιστο και τα όρια

Το βέλτιστο και τα όρια

ταχύτητα ανάπτυξης ή παραγωγικότητα

Πολλαπλές επιδράσεις - πολλαπλές αποκρίσεις

Συνήθως ένας παράγοντας καταπόνησης επηρεάζει περισσότερες της μιας φυτικές λειτουργίες

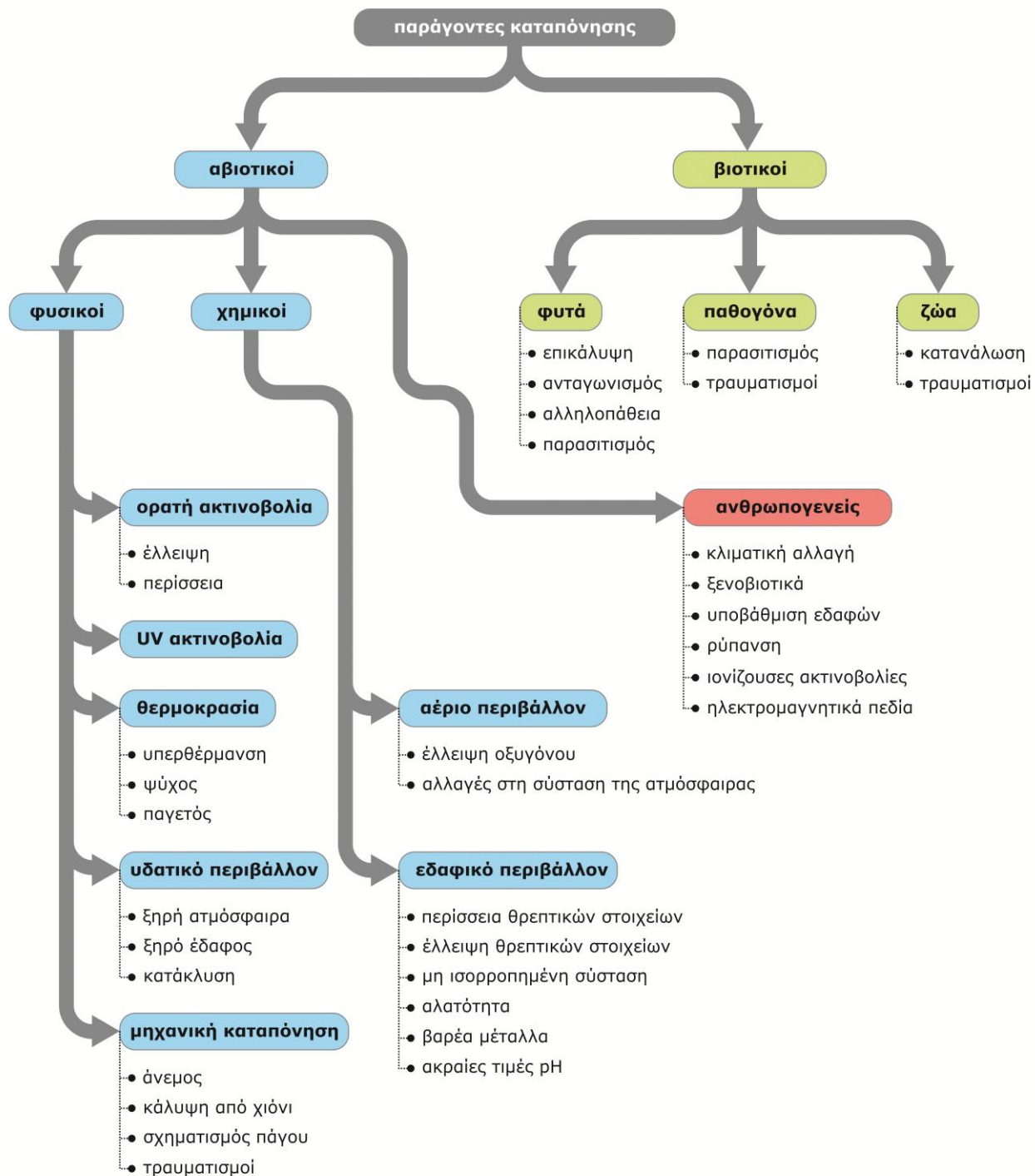
Συχνά οι αποκρίσεις του φυτού έναντι ενός παράγοντα το ωφελούν και έναντι της δράσης κι άλλου καταπονητικού παράγοντα

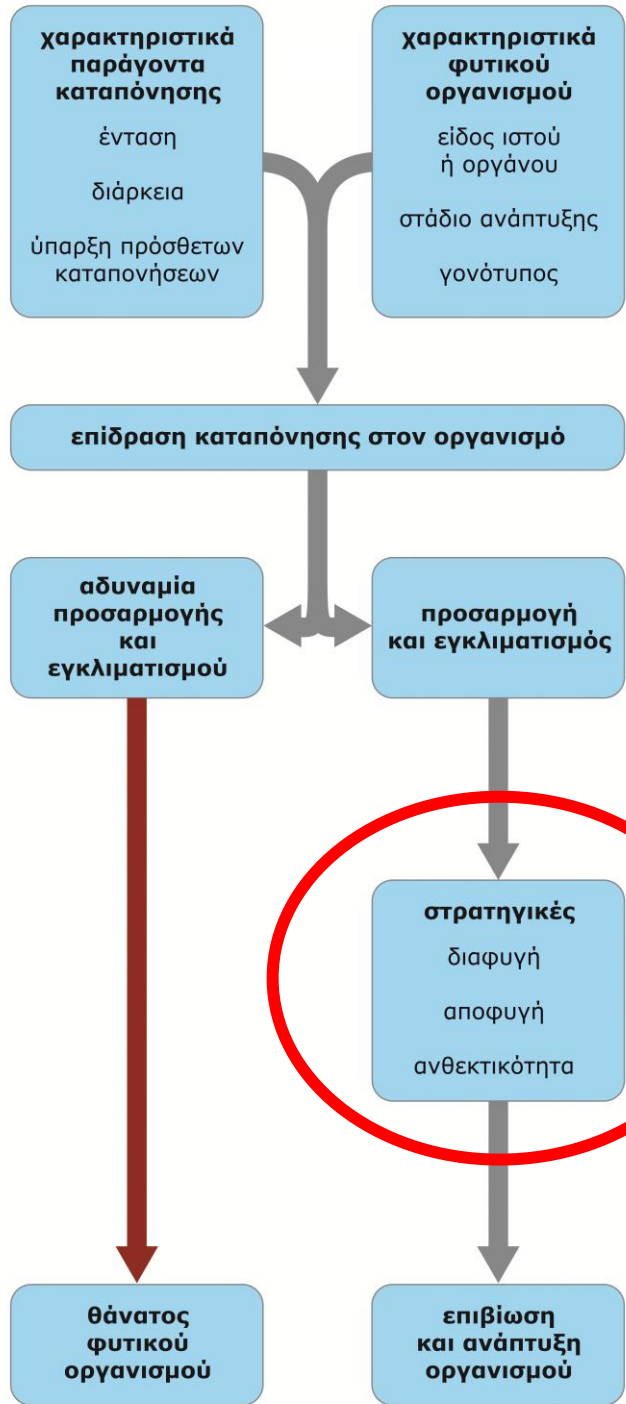
Η αλληλεπίδραση περισσότερων του ενός καταπονητικών παραγόντων προκαλεί πολύπλοκες φυσιολογικές αντιδράσεις στα φυτά

Το κόστος των καταπονήσεων στην αγροτική παραγωγή

Καλλιεργούμενο φυτό	Λόγω βιοτικών παραγόντων καταπόνησης	Λόγω αβιοτικών παραγόντων καταπόνησης	Σύνολο
Καλαμπόκι	10,1	65,8	75,9
Σιτάρι	5	82,1	87,1
Σόγια	9	69,3	78,3
Σόργο	5,2	80,6	85,8
Βρώμη	8,7	75,1	83,8
Κριθάρι	6,7	75,4	82,1
Πατάτα	18,9	54,1	73
Ζαχαρότευτλο	14,1	50,7	64,8

Ως ποσοστό (%) της παραγωγής κάτω από ευνοϊκές συνθήκες

Στρατηγικές αντιμετώπισης καταπόνησης: στρατηγικές επιβίωσης

Στρατηγική: μία ακολουθία μηχανισμών οι οποίοι καθορίζονται γενετικά και δίνουν τη δυνατότητα σε ένα φυτικό οργανισμό να επιβιώνει και να αναπτύσσεται σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον

Διαφυγή

Αποφυγή

Ανθεκτικότητα

Στρατηγικές αντιμετώπισης καταπόνησης: στρατηγικές επιβίωσης

Διαφυγή

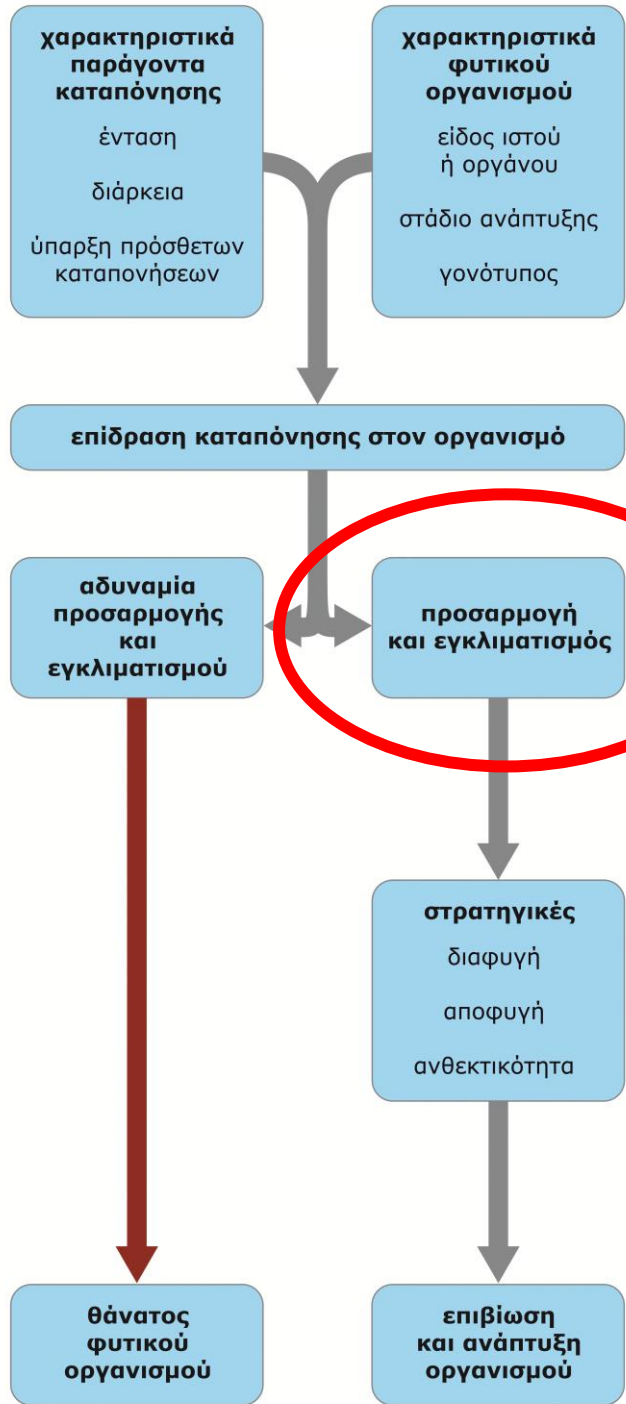
Ετήσιες μορφές ζωής που ολοκληρώνουν το βιολογικό τους κύκλο μέσα στην ευνοϊκή περίοδο, όταν ο παράγοντας καταπόνησης δεν υφίσταται

Αποφυγή

Φυτά που διαθέτουν μηχανισμούς που αμβλύνουν τις επιπτώσεις της καταπόνησης

Ανθεκτικότητα

Φυτά που διατηρούν υψηλή μεταβολική δραστηριότητα παρουσία καταπόνησης

Μηχανισμοί αντιμετώπισης καταπόνησης

Τροποποιήσεις δομών ή/και λειτουργιών

Προσαρμογή

Γενετικά καθοριζόμενες,
μεταφέρονται από γενιά σε γενιά
και υφίστανται τη φυσική επιλογή

Επίκτητες,
κατά τη διάρκεια του βιολογικού
κύκλου,
απόκριση σε βαθμιαία έκθεση
στο συγκεκριμένο παράγοντα

Εγκλιματισμός

Προσαρμογή

Ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις καταπονητικές συνθήκες

Εγκλιματισμός

Ικανότητα εγκλιματισμού:

Το εύρος και η ένταση των
τροποποιήσεων

Γενετικά καθοριζόμενη

Οι επαγόμενες τροποποιήσεις δεν μεταβιβάζονται ως χαρακτήρας στην
επόμενη γενιά

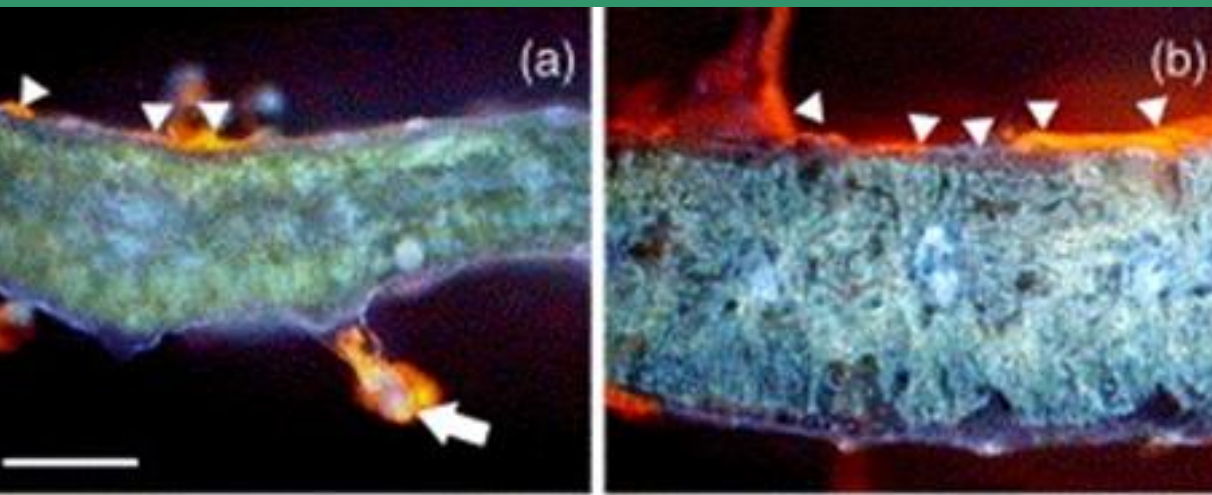
Στόχος η *ομοιόσταση* σε κυτταρικό επίπεδο να ανταποκρίνεται στις
νέες συνθήκες

Διασταυρούμενη ανθεκτικότητα

Συχνά οι αποκρίσεις του φυτού έναντι ενός παράγοντα το ωφελούν και έναντι της δράσης κι άλλου καταπονητικού παράγοντα

Επάγεται η ανθεκτικότητα έναντι ενός παράγοντα καταπόνησης μέσω του εγκλιματισμού σε άλλον παράγοντα

Αντίληψη - Διαβίβαση - Αντίδραση

Η αντιμετώπιση ενός παράγοντα καταπόνησης
προϋποθέτει την **αντίληψη ενός ερεθίσματος**

και **τη διαβίβαση του σήματος**

ώστε

να συμβούν οι απαραίτητες **μεταβολικές**
τροποποιήσεις ή/και να εκφραστούν τα **κατάλληλα**

γονίδια

Αλλαγές στις ιδιότητες του αισθητήρα

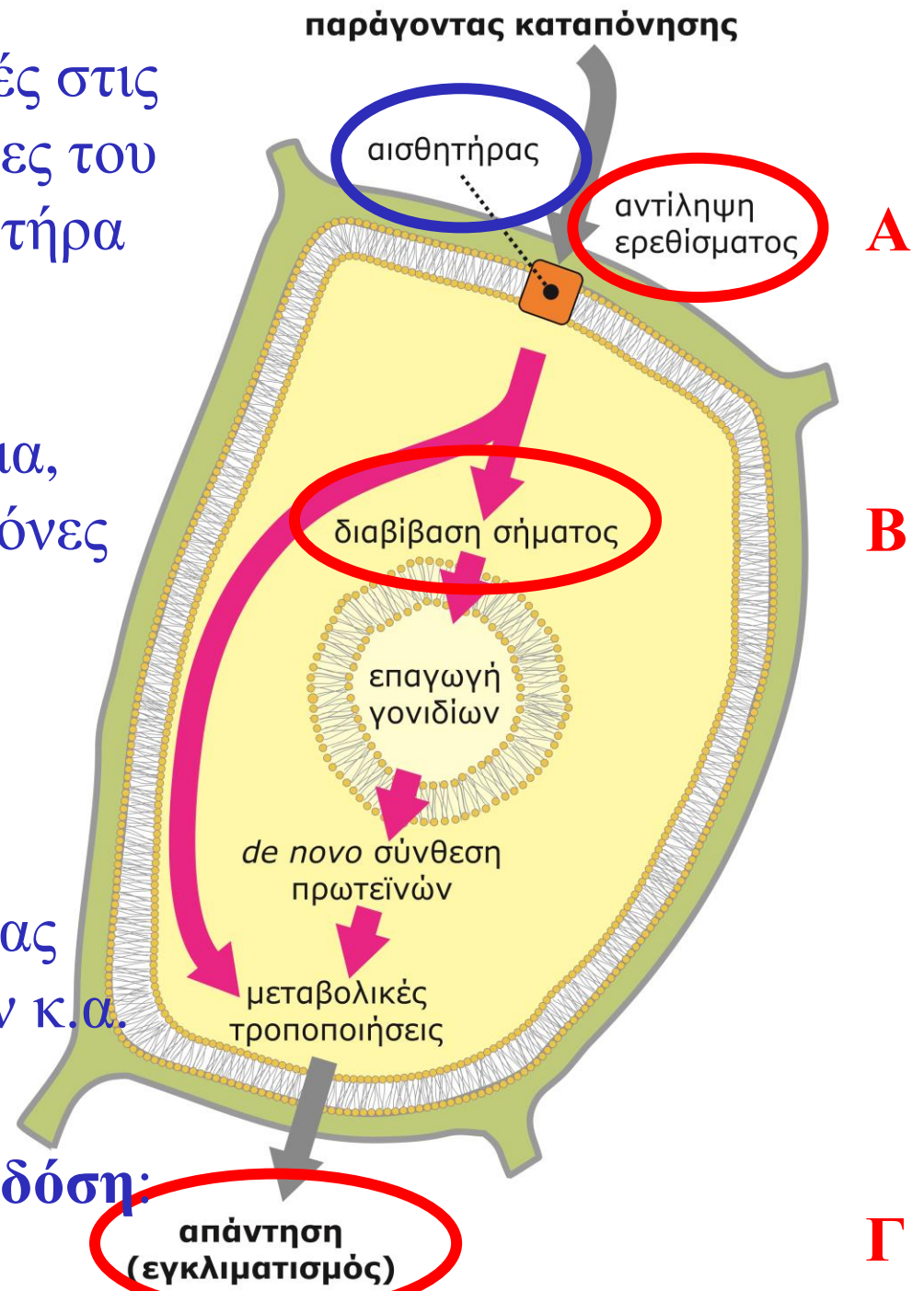
Εμπλέκονται:

Ca^{2+} , κυκλικά νουκλεοτίδια, ρυθμιστικές πρωτεΐνες, ορμόνες

Πρωτεΐνες καταπόνησης

Τροποποίηση δραστηριότητας ενζύμων, ιδιοτήτων μεμβρανών κ.α.

Μέγεθος εξαρτώμενο από τη δόση: ένταση + χρόνος

Διάγνωση των επιπτώσεων της καταπόνησης

Καταγραφή δυσλειτουργιών:

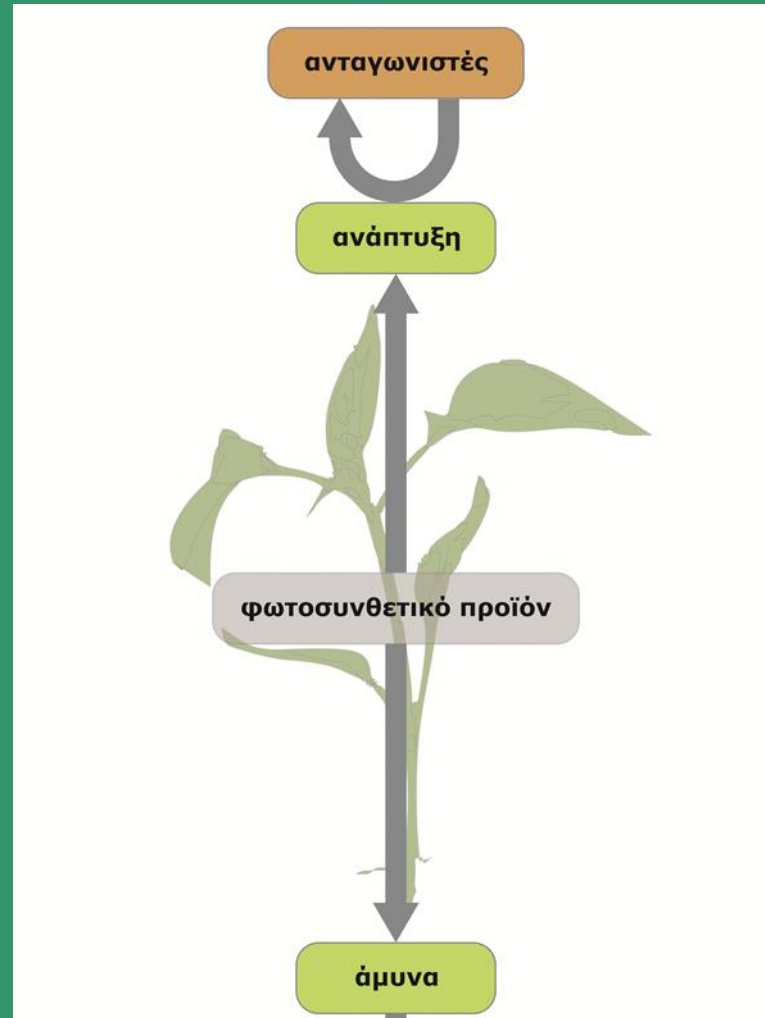
- ✦ Εξειδικευμένων στόχων (επιβαρύνονται ειδικά από τον συγκεκριμένο παράγοντα)
- ✦ συστημάτων/διεργασιών ενδεικτικών μιας γενικότερης διαταραχής
- ✦ Βιοδεικτών – οργανισμών ευαίσθητων σε συγκεκριμένο παράγοντα καταπόνησης

Διάγνωση
των
επιπτώσεων
της
καταπόνησης

Τοξικότητα
όζοντος σε
καπνό και
έρπον
τριφύλλι

Το κόστος της άμυνας

Το κόστος της άμυνας

Η ανάπτυξη μηχανισμών
άμυνας/προστασίας έναντι των
καταπονήσεων απαιτεί τη δαπάνη ενέργειας

